

Tidelingsbrev for 2013 for
Norsk institutt for skog og landskap
18.1.2013

Innhold

1. Budsjettvedtak og utbetalingsplan	3
2. Fullmakter og delegasjon	4
2.1. Budsjettfullmakter	4
2.2. Administrative fullmakter	4
3. Mål og forventede resultater for 2013	5
3.1. Overordnede mål for landbruks- og matpolitikken	5
3.2. Mål og resultater for Norsk institutt for skog og landskap	5
3.3. Faglige satsingsområder	6
3.4. Samarbeidsformer	7
4. Resultatområder og resultatmål	7
4.1. Oversikt	7
4.2. A. Nasjonale ressursundersøkelser og instituttets klimasenterfunksjon	9
4.3. B. Geodatatjenester	13
4.4. C. Forskning	14
4.5. D. Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling	16
4.6. E. Norsk genressurscenter	21
5. Omstillingsdyktig, effektiv og robust forvaltning	22
5.1. Lederansvaret og administrative mål og tiltak	22
5.2. Forenkling, effektiv ressursbruk og økt brukervennlighet	22
5.3. Bedre systemer for samfunnssikkerhet og beredskap	23
5.4. Bedre kommunikasjon med brukerne og mer åpenhet	23
5.5. Oppdatert kompetanse og riktig ressursbruk	23
5.6. Bedre og mer målrettet styring	24
5.7. Kjønnsmessig balanse/mangfoldet i samfunnet gjenspeiles blant de ansatte	24
5.8. Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen (fellesføring)	24
6. Rapportering	24
6.1. Resultatrapportering	24
6.2. Årsrapport	25
6.3. Regnskapsrapporter	25
6.4. Regnskapsavleggelse	26

Vedlegg

Vedlegg 1. Styringskalender

Vedlegg 2. Personalfullmakter

Vedlegg 3. Resultatmål, resultatområder og resultatindikatorer

Vedlegg 4. Rapport 2013 – fordeling av midler på resultatområder

1. Budsjettvedtak og utbetalingsplan

Med grunnlag i Stortingets endelige budsjettvedtak, jf. Prop. 1 S (2012-2013) for Landbruks- og matdepartementet og Innst. 8 S (2012-2013), stilles følgende beløp til disposisjon for Norsk institutt for skog og landskap i 2013:

Statsbudsjettet for 2013		
<i>Kap-post</i>	<i>Formål</i>	<i>kroner</i>
1138-71	Internasjonalt skogpolitisk arbeid	3 140 000
1139-70	Arealressurskart, AR5	8 071 000
1139-70	Miljøregistreringer i skog (naturmangfold og kulturminner)	4 607 000
1139-71	Tilskudd til genressursforvaltning	5 600 000
1139-71	Forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyning	550 000
1141-52	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling mv.	98 104 000
Totalt		120 072 000

Bevilgningen til kunnskapsutvikling mv. over kapittel 1141, post 52 er prisjustert fra nivået i 2012. Beløpet på 98 104 000 kroner omfatter administrative utgifter for genressurssenteret, jf. også omtale i punkt E. Norsk genressurssenter.

Det samlede beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

Tid	kroner
Primo mars med	30 018 000
Primo mai med	30 018 000
Primo august med	30 018 000
Primo november med	30 018 000
Totalt	120 072 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i statsbudsjettet for 2013.

I tillegg til de midler som framgår av tabellen innledningsvis i dette brevet vil instituttet bli tildelt disse særskilte midler; som tildeles/overføres via Statens landbruksforvaltning:

Særskilte midler - jordbruksavtalemidler (1150, LUF) og statsbudsjettet for 2013		
Overføres/tildeles via Statens landbruksforvaltning		
<i>Kap-post</i>	<i>Formål</i>	<i>kroner</i>
1150-50.11	Kompetansesenter skogbruksplanlegging *	1 000 000

1150-50.11	Arealressurskart, AR5 *	1 000 000
1139-70	Resultatkontroll skogbruk og miljø	100 000
Totalt		2 100 000

*(skogbruksplanmidler)

Basisbevilgning til forskning vil bli overført fra Norges forskningsråd. I tildelingsbrevet til Norges forskningsråd legger departementet til grunn at overføringen finner sted etter nærmere avklaring med det enkelte institutt slik at det ikke skapes likviditetsproblemer. Kopi av departementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd vil bli sendt instituttet.

Det forutsettes at virksomheten, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte, på samme måte som i 2012.

2. Fullmakter og delegasjon

2.1. Budsjettfullmakter

2.1.1. Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2013 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2012-2013) og Innst. 8 S (2012-2013). Stortingsvedtaket innebærer at i tillegg til bevilgning over 50-post, kan Norsk institutt for skog og landskap disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat, jf. rundskriv R-106 fra Finansdepartementet.

2.1.2. Overgangen til regnskapsføring etter statlige regnskapstandarder

Overgangen til regnskapsføring etter de statlige regnskapsstandardene endrer ikke tidligere gitte fullmakter, men klargjør blant annet tydeligere at overskudd fra bevilgningsfinansiert virksomhet ikke skal benyttes til å bygge opp virksomhetskaptal. I forbindelse med godkjennelse av den nye åpningsbalansen er midler blitt overført fra virksomhetskaptalen og til Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet, jf. spesifisering i Note 15. Det er styrets ansvar å fordele disse midlene til strategiske avsetninger, investeringer i anleggsmidler og/eller økt aktivitet på prioriterte områder. Det skal redegjøres for disponeringene i styringsmøtet til våren.

2.2. Administrative fullmakter

2.2.1. Inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Delegasjon av fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester er tatt inn i instruksjonen for økonomi- og virksomhetsstyring, fastsatt 1.2.2012.

3. Mål og forventede resultater for 2013

3.1. Overordnede mål for landbruks- og matpolitikken

Landbruks- og matdepartementet presenterte en ny målstruktur for landbruks- og matpolitikken i Meld. St. 9 (2011-2012), med overordnede mål og resultatområder. Denne målstrukturen ble ytterligere presisert gjennom utforming av en rekke delmål i Prop. 1 S (2012-2013). Mål- og resultatstyring er et grunnleggende styringsprinsipp i staten (Reglement for økonomistyring i staten) som skal gi grunnlag for å vurdere sammenhengen mellom mål og faktiske resultater. Departementet har nå fire overordnede mål: matsikkerhet, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk. Disse målene skal nås gjennom omstillingsdyktig, effektiv og robust forvaltning, og forskning. Målene knyttet til forvaltning og forskning er av vesentlig betydning for å nå de fire overordnede målene.

3.2. Mål og resultater for Norsk institutt for skog og landskap

Styret må påse at virksomhetsplanen for 2013 og øvrig planarbeid blir tilpasset signalene som gis i Prop. 1 S (2012-2013), som er nærmere konkretisert i dette tildelingsbrevet og i tildelingsbrev fra Norges forskningsråd. Det vises også til instituttets vedtekter av 19.12.2005 om formål og oppgaver.

St. meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruk en del av løsningen, Meld. St. 9 (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken og Meld. St. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk setter mål og gir prioriteringer for landbruks- og matpolitikken og kunnskapsbehovet framover. Instituttet skal bidra til kunnskapsutvikling som understøtter gjennomføringen av den politikken som er trukket opp. Det er også planlagt en ny melding til Stortinget om klimatilpasninger, og instituttet må være forberedt på spørsmål om kunnskapsleveranser i den sammenheng, jf. også omtale under punkt A1 nedenfor.

Instituttet skal således gjennom kartlegging og overvåking, forskning og utvikling og formidling bidra til at verdiskaping og politikkutvikling kan skje innenfor rammen av en bærekraftig miljø- og ressursforvaltning.

Instituttet skal formidle relevant miljø- og ressursinformasjon for innovasjon og næringsutvikling og gode kommunale planprosesser, og formidle forskningsresultater og tilrettelagt informasjon til hele samfunnet.

I tilknytning til de nasjonale ressursundersøkelsene skal instituttet etablere og drive en aktiv informasjonsproduksjon, formidling og rådgivning overfor landbruksforvaltningen, landbruksnæringer og allmennheten.

Instituttet skal aktivt følge med på samfunnsutviklingen og aktuelle debatter i samfunnet, og bringe fram kunnskap i relevante sammenhenger.

Instituttet skal også videreutvikle internasjonale samarbeidsrelasjoner.

Det vises ellers til opplegget for mål- og resultatstyring senere i dette brevet, som særlig tar sikte på å understøtte de overordnede målene (pkt 3.1) om økt verdiskaping og bærekraftig landbruk.

3.3. Faglige satsingsområder

Utvikling av instituttets klimasenterfunksjon på området skogbruk og arealbruk

Klimautfordringen framstår som den viktigste globale utfordringen. Regjeringen fører derfor en offensiv norsk klimapolitikk som innebærer reduksjon av klimagassutslipp med 30 prosent innen 2020, i forhold til 1990-nivå. Norge har også signalisert en klar vilje til å gå til 40 prosent reduksjon når det foreligger en global klimaavtale hvor alle store utslippsland deltar. Med vedtakene under partsmøtet i Klimakonvensjonen i Durban er regelverket for skog- og arealbruksrengskapinget for neste forpliktelsesperiode under Kyoto-protokollen fastslått. Det er viktig at instituttet jobber videre med å forbedre klimagassrapporteringen før neste forpliktelsesperiode i klimaavtaleverket.

Med utsikter til at verdens befolkning øker til ni milliarder mennesker fram mot 2050 er det også klart at utfordringene knyttet til økt matproduksjon er svært store, både globalt og i Norge. Det er derfor viktig å ta vare på dyrket mark og annet grunnlag for matproduksjon.

Norsk institutt for skog og landskap skal spille en viktig rolle i å framskaffe kunnskap og data om klimaendringene og konsekvenser for landbruket og landbruksarealer. Instituttet har også en sentral rolle i å framskaffe grunnlag og data for Norges rapportering knyttet til Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen. Departementet forventer således at instituttet legger stor vekt på å utvikle sin klimasenterfunksjon for skogbruk og arealbruk.

Kunnskapsproduksjon bioenergi

Produksjon og bruk av bioenergi gir store klima- og energigevinster. Departementet viser til regjeringens "Strategi for økt utbygging av bioenergi" fra april 2008, og St. meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen og Meld. St. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk, som fastlegger regjeringens politikk på dette området.

Det finnes et stort råstoffpotensial i landbruket for utnytting til bioenergi. Departementet er særlig opptatt av å få en god kartlegging av hva som er forsvarlig å ta ut av hogstavfall/GROT til energiproduksjon, og kostnadseffektive driftsmetoder knyttet til utnytting av slikt råstoff. Departementet legger således til grunn at Norsk institutt for skog og landskap i 2013 viderefører sin innsats på kunnskapsutvikling knyttet til råstoffleveranser og produksjon av bioenergi fra landbrukets ressurser.

Videre har departementet forventninger til at Norsk senter for bioenergiforskning vil produsere viktig kunnskap som grunnlag for fremtidige teknologiske og strukturelle valg for landbruket som produsent og tilbyder av bioenergi. Departementet legger til grunn at senteret blir en viktig medspiller for Innovasjon Norge i forvaltningen av departementets Bioenergiprogram - og for sentrale og regionale satsinger på bioenergi og biovarme. Departementet mener dette er et svært viktig område for å kunne utvikle effektive verdikjeder knyttet til bioenergi og skape lønnsom næringsvirksomhet.

Trebruk

Økt trebruk i byggkonstruksjoner og produkter gir klimagevinster gjennom varig binding av CO₂ i trevirke og ved å erstatte byggematerialer med høyere utslipp og energibruk. Det er fortsatt nødvendig med god miljødokumentasjon for tre og treprodukter i et livsløpsperspektiv og bedre kunnskap om miljø-, klima- og energivirkningene av at tre erstatter andre materialer. Forskning og

utredning på ulike former for trebeskyttelse kan legge grunnlag for bedre tilpasninger til et endret klima. Departementet forutsetter at instituttets arbeid innenfor dette fagfeltet utvikles i nært samarbeid med andre institusjoner og i dialog med departementet, og at det også legges vekt på klimaeffektene av CO₂-binding i varige treprodukter.

Skog- og miljørapport

Instituttet har fått i oppdrag å utarbeide en årlig rapport om bærekraftig skogbruk. Informasjon og kunnskap om aktiviteten i skogbruket, tilstand og utvikling av skogressurser, skogens klimabidrag og ulike miljøverdier m.v. er spredt på mange ulike kilder. Hensikten med denne rapporten er å lette tilgjengeligheten til slike skogbruks- og miljødata. Målet er at Norsk institutt for skog og landskap skal levere rapporten for 2012 i første halvdel av 2013. Landbruks- og matdepartementet, Statens landbruksforvaltning, Innovasjon Norge med flere er bidragsytere til rapporten. Rapporten skal utformes slik at den også kan brukes i rapporteringen til relevante internasjonale prosesser. Departementet viser til den løpende prosessen gjennom 2012, og vil fortsette arbeidet gjennom møter for gjennomgang og videreutvikling av oppdraget i 2013. Arbeidet og bevilgningen til formålet er fulgt opp i to supplerende tildelingsbrev for 2012.

3.4. Samarbeidsformer

Departementet viser til det pågående arbeidet med gjennomgang av departementets ytre virksomheter med tanke på struktur, rollefordeling og organisering, herunder brev fra landbruks- og matministeren datert 16.9.2011. Arbeidet fortsetter i 2013, og departementet ber instituttet bidra konstruktivt i denne prosessen. Forslagene i rapporten om regional struktur vil bli fulgt opp i nært samarbeid med instituttene. Styrene ved instituttene har hatt rapporten for kommentarer, og konkret opplegg for oppfølging ble diskutert med de daglige lederne i desember 2012.

Departementet viser til at det pågår et utviklingsarbeid på Campus Ås i etterkant av vedtaket om samlokalisering av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap og flytting av Veterinærinstituttet, og at flere aktører arbeider med planer for et mulig innovasjonssenter på Ås. Løsninger for lokalisering på Campus Ås kan også ha betydning for vurdering av hvordan instituttets personell fra Raveien og Høgskoleveien kan samles. Departementet forutsetter at instituttet deltar i utviklingsarbeidet også ut over i 2013. Arbeidet vil bli sett i sammenheng med oppfølging av DAMVADs samfunnsøkonomiske analyse av alternativ organisasjonsstruktur.

Departementet vil videreutvikle styringsdialogen med underliggende institutter, i nært samarbeid med instituttene og styrene. Departementet legger opp til en felles drøfting i første halvår 2013.

Departementet forventer at instituttet har god kontakt med og samarbeider med Statens landbruksforvaltning i oppgaver som er relevante for målretting av virkemidler og rapportering og dokumentasjon av måloppnåelse i landbrukspolitikken.

4. Resultatområder og resultatmål

4.1. Oversikt

Norsk institutt for skog og landskaps virksomhet omfatter nasjonale ressursundersøkelser, geodatatenester, forskning og utredning, rådgivning og kunnskapsformidling.

Det overordnede resultatmålet for instituttet er at virksomheten skal gi kunnskapsgrunnlag for og verktøy for en effektiv og målrettet gjennomføring av landbruks- og matpolitikken på alle nivåer i forvaltningen, jf. også vedtektene for instituttet fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19.12.2005 (sist endret 7.3.2008).

Når det gjelder forskning vises det til at departementets forskningsmidler kanaliseres gjennom Norges forskningsråd. Av hensyn til helheten i instituttets virksomhet er forskning også kort omtalt i dette tildelingsbrevet, se også Vedlegg 3.

Instituttet har ansvar for Norsk genressurssenter, jf. rammedokument for oppgaver og roller for Norsk genressurssenter ved Norsk institutt for skog og landskap, vedlagt tildelingsbrevet for 2006. Omtale og resultatmål for Norsk genressurssenter er tatt inn i dette tildelingsbrevet, som følgelig er strukturert etter disse overordnede resultatområdene:

- A. Nasjonale ressursundersøkelser**
- B. Geodatatjenester**
- C. Forskning**
- D. Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling.**
- E. Norsk genressurssenter**

Til hvert av resultatområdene ovenfor er det knyttet egne resultatmål og indikatorer på måloppnåelse. Opplegget for mål- og resultatstyring videreføres fra 2012. Resultatområder, resultatmål og indikatorer er oppsummert i Vedlegg 3. Det forutsettes at instituttet rapporterer i henhold til dette oppsettet, jf. også kapittel 6 i dette brev om rapportering. Departementet legger til grunn at utvikling av mål- og resultatstyring vil være en prosess også framover, der det blant annet legges vekt å få god sammenheng mellom departementets overordnede målstruktur og det mer detaljerte opplegget for mål og resultatstyring som gjelder for instituttet.

Ut over de rammer som eksplisitt gis i dette tildelingsbrevet er instituttet selv ansvarlig for budsjetteringen av midlene mellom resultatområder og aktiviteter innenfor hvert resultatområde. Dette innebærer at instituttet gis mulighet for omprioriteringer av midler gjennom året. Departementet forutsetter at omprioriteringer tar utgangspunkt i landbrukspolitiske mål, instituttets egne strategier og vurderinger av behovene for instituttets produkter og tjenester. Det vises for øvrig til at departementet i tildelingsbrevet for 2010 innførte rapportering om fordeling av tildelte midler på resultatområder, jf. Vedlegg 4. Større omprioriteringer og endringer i virksomheten i løpet av 2013 må forankres i den formelle, ordinære styringsdialogen mellom departementet og instituttet.

Departementet vil gjennom året ha behov for bidrag fra instituttet i ulike saker. Dette omfatter dels opplysninger, statistikk og annet som kan være nødvendig for departementets løpende arbeid som sekretariat for politisk ledelse, og dels mer omfattende utredningsoppdrag som det kan oppstå behov for gjennom året. Departementet forventer at instituttet responderer raskt på departementets behov for informasjon og kunnskap som er relevant for departementets løpende virksomhet. Instituttet må ta høyde for dette arbeidet i budsjettering av aktiviteter. Omfanget kan variere mellom år. Med bakgrunn i erfaringer fra tidligere år omkring omfanget av nye oppgaver som skal utføres innenfor den rammen instituttet har fått, legger departementet til grunn at det for 2013 bør budsjetteres med minimum 1,0 million kroner til oppdrag som avtales gjennom året.

Slike oppgaver vil normalt bli gitt ved brev som supplerer dette tildelingsbrevet. Midlene kan eventuelt omdisponeres til andre aktiviteter i 3. og 4. kvartal hvis behovet viser seg å bli mindre.

Departementet forventer at instituttet utnytter mulighetene for å skaffe oppdragsinntekter i relevante markeder.

4.2. A. Nasjonale ressursundersøkelser og instituttets klimasenterfunksjon

4.2.1. Innledning

Norsk institutt for skog og landskap har ansvaret for å gjennomføre nasjonale ressursundersøkelser knyttet til ressursgrunnlaget for landbruk, landbruksbaserte verdikjeder og de arealene landbruket forvalter.

A1 Klimasenterfunksjon for skogbruk og arealbruk

Generelt

Arealinformasjon er viktig i arbeidet med klimautfordringene, herunder ved oppfølging av og rapportering til Klimakonvensjonen, Kyoto-protokollen og et eventuelt nytt internasjonalt avtaleverk på klimaområdet. For oppfølging av Klimakonvensjonen er rapportering av utslipp av klimagasser og binding av karbon knyttet til arealbruk, arealbruksendringer og skogbruk (LULUCF - Land Use, Land Use Changes and Forestry) særlig relevant.

Norge har i dag gode systemer for kartlegging og overvåking innenfor deler av LULUCF. Instituttet skal som et klimasenter innenfor skogbruk og arealbruk ivareta og videreutvikle disse systemene, identifisere områder for kunnskaps- og metodeutvikling og bidra til Norges rapportering i klimaavtaleverket. Norge har kompetanse, erfaring og en bredde i tilnæringsmåter som setter oss i stand til å bli et foregangsland på dette området.

Departementet legger til grunn at instituttet skal være et effektivt og kompetent klimasenter på området skogbruk og arealbruk. Instituttet skal videreutvikle sitt arbeid innenfor klimarelevant kartlegging, overvåking og rapportering innenfor skog og arealområdet. Dette omfatter:

- ◆ effektiv bruk av instituttets data i forbindelse med klimarapportering, blant annet til Klimakonvensjonen og i forbindelse med Kyotoprotokollen
- ◆ et særskilt ansvar for å videreutvikle og kvalitetssikre metoder og modeller for klimarelevant informasjon innenfor skogbruk og arealbruk, og tilpasse slike til norske forhold
- ◆ deltagelse i det internasjonale arbeidet for videreutvikling, kvalitetssikring og harmonisering av metoder for overvåking og rapportering av klimainformasjon innenfor skogbruk og arealbruk
- ◆ rådgivende funksjoner overfor departementet i saker knyttet til landbruksrelevant klimarapportering.

Departementet tar sikte på nærmere dialog med instituttet om utvikling av klimasenterfunksjonen, og ber instituttet - som et grunnlag for videre drøfting - om å utarbeide et budsjett for aktiviteter særlig knyttet til denne funksjonen i 2013. Det er nødvendig at instituttet har god dialog med departementene og Klima- og forurensningsdirektoratet om fellesfinansierte prosjekter.

Oppgaver i 2013

1. Med basis i data fra Landsskogtakseringen skal Norsk institutt for skog og landskap dokumentere utslipp og opptak av klimagasser fra skog og samarbeide med Klima- og forurensningsdirektoratet om norsk rapportering innenfor LULUCF, jf. også "Prosjektplan 2008-2014 LULUCF, senest revidert 31.10.2011.
2. I forbindelse med overgang til en ny forpliktelsesperiode i klimaavtaleverket er det viktig å starte med så nøyaktige grunnlagsdata som mulig i inngangsåret. I de internasjonale klimaforhandlingene legges det stadig større vekt på framskrivninger av utviklingen av økosystemenes landopptak av CO₂. Dette er også viktig som et grunnlag for utforming oppfølging av nasjonal klimapolitikk. Departementet ber instituttet fortsette sitt arbeid med metode- og modellutvikling og videreutvikle sitt prognoseverktøy for landopptak med sikte på kvalitativ forbedring av LULUCF-regnskapet og "Country review" oppfølging.
3. Instituttet skal videreføre arbeidet med å validere den såkalte "Yassomodellen" for vurdering av karbondynamikk i skogsjord under norske forhold. Ved rapportering til Kyoto-protokollen åpnes det for å inkludere karbonlager som beviselig ikke opptrer som en utslippskilde. Kvantifisering av usikkerhet ved rapportering av endringer i karbonlageret i skogsjord bør derfor være et prioritert område for kunnskapsutvikling også i 2013. Departementet mener det er viktig at instituttet viderefører samarbeidet med forskningsinstitusjoner i de øvrige skandinaviske land for å forbedre estimatene av endringer i karbon i skogjord.
4. Forskningsprosjektet "Endringer av karbon i skogsjord - referansedata for utvalgte felt og validering av prosessmodeller til bruk for Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen" skal bidra til etablering av referansedata og validering av modeller for rapportering av endringer av karbonlageret i Norsk skogsjord i henhold til kravene i Kyotoprotokollens første avtaleperiode. Prosjektet, som ble startet i 2011 og avsluttes i 2013, er samfinansiert av Klima- og forurensningsdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet. Departementet styrker overføringen til Klimasenteret med 840 000,- kr fra kap. 1138 post 71 til siste års oppfølging av prosjektet, jf. tabell i pkt 1. innledningsvis i dette brev.
5. Mange av skogtiltakene som ble utredet i St. meld. nr. 39 (2008-2009) og Klimakur2020 er gjennom Stortingets behandling av Meld. St. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk blitt en integrert del av den nasjonale klimapolitikken. Dette vil øke behovet for dokumentasjon og framskrivning av ulike skogtiltak i klimagassregnskapet for skog og arealbrukssektoren. Instituttet må være forberedt på at departementet vil etterspørre data og vurderinger som kan understøtte det vitenskapelige grunnlaget for skogtiltak i klimapolitikken og en eventuell videre implementering av disse. Når ulike skogtiltak skal implementeres i klimapolitikken må det også gjøres løpende vurdering av hensynet til naturmangfoldet. Departementet viser her spesielt til de skogtiltakene i klimameldingen som krever utarbeidelse av miljøkriterier. Her er det behov for instituttets bistand både når det gjelder areal og miljøkompetanse, jf. eget brev om dette fra departementet, datert 26.11.2012.
6. Regjeringen har varslet en ny melding til Stortinget om klimatilpasning. Meldingen skal etter planen legges fram for Stortinget i 2013. Departementet forventer at instituttet bidrar til å utvikle kunnskap om klimatilpasset forvaltning av jord-, skog- og utmarksarealer. Slik kunnskap

er et viktig grunnlag for målretting av politikk og virkemidler både innenfor landbruket og i andre samfunnssektorer. Departementet legger til grunn at instituttet må bidra med kunnskap både under utarbeidelsen av og i oppfølgingen av en ny melding om klimatilpasning.

A2 Arealressurser

Instituttet skal bidra til å framskaffe korrekt og dokumentert grunnlag for arealtilskudd i landbruket gjennom arealressurskart, AR5. AR5 er landbrukets bidrag til den nasjonale infrastrukturen gjennom Geovekst og Norge digitalt. AR5 gir blant annet informasjon om dyrkingstilstand og driftsforhold på jordbruksareal, treslagsfordeling og bonitet (produksjonspotensial) for skog og arealtype, bonitet og dyrkingspotensial i utmark. AR5 er grunnleggende ved virkemiddelforvaltning, planarbeid, utredninger knyttet til bruk og endret bruk av landets arealressurser. Med utgangspunkt i AR5 skal instituttet også utarbeide avledede kart- og statistikkprodukter, som for eksempel jordregister, markslagsstatistikk, gårdskart, arealressurskart i mindre målestokker (AR50/AR250), kjerneområde landbruk og Corine Land Cover.

Instituttet må i samarbeid med kommunene organisere et kontinuerlig vedlikehold og stå ansvarlig for et systematisk periodisk vedlikehold. Tilgjengelig arealstatistikk og avledede, forenklede arealkart skal stilles fritt tilgjengelig for alle interesserte brukere. Gårdbrukerne skal kunne få kartdata vederlagsfritt fordi jordbruket har deltatt i finansieringen av arealressurskart gjennom jordbruksoppkjørene.

Norsk institutt for skog og landskap skal samarbeide med Statens landbruksforvaltning om prioriteringene knyttet til videre drift og utvikling av AR5.

A3 Jordressurser

Jordsmonnkartleggingen skal bidra til å synliggjøre arealverdien i planleggingsprosesser, hva slags dyrking arealet er best egnet til og hvor utsatt arealet er for erosjon. Arealer hvor data er viktig med hensyn på erosjonsproblemer, arealkonflikter eller næringsutvikling skal prioriteres. Noe av kartleggingen bør skje som utvalgskartlegging med sikte på å legge grunnlag for en nasjonal jordstatistikk og tilrettelegge for et mulig overvåkingssystem for karbon i jordbruksjord. Instituttet skal videreføre arbeidet med å forbedre erosjonsrisikokartene for erosjonsutsatte områder som er i første fase for oppfølging av vannforskriften. Landbruksforvaltningen i de kommunene som er jordsmonnkartlagt skal følges opp med informasjonstiltak for å øke kompetansen om bruk av jordsmonndata. Formidlingstiltak som vektlegger hvordan informasjon om jordsmonnet kan bidra til å nå nasjonale mål for jordvern skal vektlegges.

A4 Skogressurser

Taksering og overvåking av landets skoger gir et godt grunnlag for utvikling av skogpolitikken og regionale og lokale strategier for utnytting og forvaltning av skogressursene. Instituttet skal med basis i Landsskogtakseringen og andre relevante kartleggings- og overvåkingsopplegg bidra til nødvendig informasjon og kunnskap om skog- og miljøressursene. Departementet legger til grunn at instituttet viderefører Landsskogtakseringen innenfor de eksisterende rammer og at MiS-registreringene videreføres innenfor det ordinære opplegget.

Landsskogtakseringens 10. omdrev startet i 2010. Instituttet skal videreføre den langsiktige og grundige innsatsen som er gjort gjennom Landsskogtakseringen og gjøre nødvendige oppdateringer og fornyelser. Med bakgrunn i fylkestakstene skal det utarbeides fylkesrapporter

som tidligere. I det videre arbeidet med å utvikle fylkestakstene bør Landsskogtakseringen og Kompetansesenteret for skogbruksplanlegging se på mulighetene for å samarbeide med sikte på å unngå overlappende takseringsopplegg og informasjonsformidling. Av hensyn til utredningsarbeidet som foregår på skogbruksplanområdet, der noe av grunnlaget for den framtidige skogbruksplanleggingen legges (se område D2), må denne gjennomgangen tilpasses framdrift i dette prosjektet.

A5 Beiteressurser

Arbeidet med kartlegging av beitebruk og beiteressurser skal få fram relevant kunnskap om utmarksbeitekvaliteter for beitebrukerne. Instituttet skal innenfor rammene av gjeldende program samordne data og utarbeide samlede oversikter over arealressurser, landskap, landbruksnæring og miljø i fjellet.

Instituttet skal fortsette beitekartleggingen i 2013. Områder som kartlegges prioriteres ut fra tilgangen på medfinansiering fra brukerne. Kartleggingen skal følges opp med rådgivning om beitebruk i utmark. Arbeidet med Arealregnskap for utmark videreføres (se A8) og det nasjonale informasjonssystemet for beitebruk i utmark (IBU) skal videreutvikles.

Departementet viser til at det fortsatt er behov for informasjon om status og utvikling når det gjelder utmarksbeite. Dagens systemer for datainnsamling, lagring av data og statistikkproduksjon bør videreutvikles blant annet for å kunne framskaffe data som er av betydning for arealbruk, dyrevelferd og rovviltforvaltning. Departementet ber instituttet, så langt det er mulig innenfor eksisterende programmer, støtte departementet med tilrettelegging av data og produksjon av offisiell relevant statistikk og informasjon fra dette materialet. Instituttet bør så langt mulig og hensiktsmessig samarbeide med andre relevante institusjoner og organisasjoner om å framskaffe best mulig slik kunnskap.

A6 Landskapsressurser

Instituttet skal videreføre og utvikle overvåkingen av kulturlandskapet. Overvåking av kulturlandskapet skal gi nasjonal oversikt over utviklingen i kulturlandskapet, og status for de tilhørende miljøverdiene.

Instituttet skal arbeide videre med omløpsrapporteringen på egnet vis. Det er viktig å få informasjon om resultatene ut til aktuelle brukere og allmennheten. Instituttet skal arbeide videre med bruken av registerdata sammen med overvåkingsdata og videreutvikle gode indikatorer for landskapsområdet.

Instituttet skal holde departementet oppdatert på resultater og kunnskapsutvikling på landskapsområdet på egnet måte.

A7 Kulturminner

Kulturminner i landbruket er en ressurs. Dagens registre er mangelfulle. Landbruket er en viktig forvalter av kulturminner og det er stor etterspørsel etter kulturminnedata i landbruket. Instituttet skal fortsatt bidra til å sikre at gode kulturminnedata koples til relevante informasjonssystemer i landbruket. Landbruks- og matdepartementet ber instituttet fortsette arbeidet med kulturminner i kulturlandskapet og samarbeidet med Riksantikvaren om dette.

A8 Arealstatistikk og arealovervåking

Arealstatistikken skal gi et godt bilde av endringer i arealbruk og -tilstand, og utvalgsmetoden gir mer kostnadseffektiv og større nasjonal dekning enn mer arealdekkende kartlegging. Arealregnskapet for utmark skal videreføres. Det skal tilrettelegges for bruk av denne statistikken i arbeidet med beiteressurser (se også A5 ovenfor), i nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling og i rapportering under Kyotoprotokollen.

Departementet ber instituttet arbeide videre med å etablere endringsstatistikk basert på AR5 som et supplement til KOSTRA. Departementet legger til grunn at instituttet samarbeider med SSB om utvikling av nasjonal arealstatistikk.

A9 Utmarkseiendommer

Kunnskap om eiendommer med utmarksarealer er en viktig forutsetning for effektive tiltak knyttet til verdiskaping i distriktene. Instituttet skal i 2013 fortsette arbeidet med å legge til rette for statistikk om utmarkseiendommer. Instituttet skal ut fra de erfaringene som er gjort siden 2009 arbeide med å videreutvikle og forbedre statistikken på de områdene som er nødvendige. Mer spesifikke avklaringer knyttet til statistikken og mulighetene for uttak av informasjon om utmarkseiendommer må tas i samråd med departementet og SSB. Departementet forventer at det også i årene som kommer blir behov for at instituttet tilrettelegger data, og gir faglig støtte knyttet til informasjon om utmarkseiendommer.

4.3. B. Geodatatjenester

4.3.1. Innledning

Geodatatjenestene ved instituttet er knyttet til produksjon, organisering og forvaltning av data slik at de inngår i den felles nasjonale geodatainfrastrukturen.

B1 "Landbruk digitalt" – eForvaltning - internett

Instituttet har hovedansvaret for landbrukssektorens bidrag til etablering og drift av den nasjonale geografiske infrastrukturen Norge digitalt. Dette forutsetter tilpasning av egen virksomhet, rådgivning overfor andre etater under Landbruks- og matdepartementet, og tilrettelegging for annen virksomhet.

B2 Dataforvaltning

Instituttets fagdata skal forvaltes i strukturerte, veldokumenterte databaser som knyttes opp mot Internett for innsyn i og nedlasting av data. Det er viktig å sikre muligheten for gjenbruk og flerbruk av data innenfor instituttets virksomhet, og legge grunnlaget for å formidle instituttets data gjennom den nasjonale infrastrukturen av geografisk informasjon. Instituttet skal også samarbeide med annen offentlig virksomhet om utvikling og drift av hensiktsmessige samarbeidsordninger for etablering og deling av data og tjenester.

Instituttet skal følge opp de forpliktelsene som følger av at Norge har sluttet seg til EU sitt Inspire-direktiv (Directive 2007/2/EC) om etablering av en infrastruktur for geografisk informasjon.

B3 Geovekst

Instituttet er tillagt ansvaret for å ivareta landbrukets interesser i geovekstsamarbeidet. Instituttet må arbeide i god kontakt med brukerne av produktene fra kart- og datasamarbeidet, blant annet Statens landbruksforvaltning og fylkesmennene. Sammen med videreføring av arbeidet med AR5

skal dette bidra til god dekning av detaljerte kart og flybilder av jordbruks- og skogarealene, jf. også omtale av AR5 under A2. Instituttet må fortløpende vurdere de mulighetene ny teknologi gir.

B4 Omløpsfotografering og nasjonal forvaltningsløsning Norge i bilder

Instituttet skal samarbeide med andre offentlige aktører om drift av programmet for regelmessig nasjonal omløpsfotografering (Norge i bilder). Omløpsfotograferingen skal sikre tilgang til nasjonale ortofoto for hele Fastlands-Norge med tidsserier på 5-7 år, og skal være tilgjengelig for alle partene i Norge digitalt.

Instituttet skal også samarbeide om utvikling og drift av en nasjonal forvaltningsløsning for ortofoto "Norge i bilder", hvor ortofoto etablert gjennom geovekstsamarbeidet og omløpsfotograferingen forvaltes. Løsningen gir alle brukerne enkel og rask tilgang til alle ortofoto og er en viktig del av den nasjonale infrastrukturen.

B5 Kompetansestøtte

Instituttet skal yte kompetansestøtte innenfor geografisk informasjonsbehandling til den statlige sentrale og regionale landbruksforvaltningen. Det skal drives veiledning og kursvirksomhet mot kommunene for å bygge opp kompetanse innenfor kontinuerlig ajourhold av geografisk informasjon, spesielt markslagsdata. I tillegg skal instituttet videreutvikle hensiktsmessige løsninger for støtte og rådgiving til lokal forvaltning.

Norge har sluttet seg til den innledende driftsfasen av EUs jordobservasjonsprogram. Det europeiske jordobservasjonsprogrammet går under navnet Global Monitoring of Environment and Security (GMES). Ved hjelp av satellitter tilbys data for å overvåke hav, miljø, klima, skog, samt skred og ras. Satellittbasert navigasjons- og posisjoneringstjenester benyttes til en rekke formål innenfor landbruksnæringene. Global Navigation Satellite Systems (GNSS) brukes som en samlebetegnelse på globaldekkende systemer for satellittnavigasjon. Om noen år vil det trolig finnes hele fire verdensomspennende systemer, med henholdsvis USA, Russland, Kina og EU som eiere. Gjennom medlemskapet i ESA er Norge med på utviklingen av Galileo, neste generasjons satellittnavigasjonssystem. Galileo har blitt et EU-program som ESA skal gjennomføre. Norge deltar i Galileoprogrammet gjennom EØS-avtalen. Instituttet skal yte kompetansestøtte til departementet på landbruksrelaterte tema innenfor satellitt- og romfartsrelaterte programmer for posisjonering og overvåking, og bør så langt det er hensiktsmessig tilby sine tjenester innenfor landkomponenten av GMES.

4.4. C. Forskning

Landbruks- og matforskningen skal bidra til at de overordnede landbruks- og matpolitiske målene blir nådd. Gjennom Meld. St. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken og St. meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, legger regjeringen til rette for en kontinuerlig høy kunnskapsproduksjon for å nå målene. I departementets nye struktur for mål og resultatstyring, jf. Prop. 1 S (2012-2013), er det lagt til grunn åtte delmål for forskningen.

Departementet har følgende overordnede forventninger til underliggende forskningsinstitutter:

1. Økt bærekraftig produksjon av nok og trygg mat innenfor et endret klima

Instituttene har en viktig rolle i å fremskaffe kunnskap som bidrar til at matproduksjonen her i landet øker i tråd med befolkningsveksten, samtidig som miljø- og klimahensyn ivaretas. En

viktig del av dette arbeidet er å vise hvordan matproduksjonen her i landet blir påvirket av klimaendringene og hvordan ulike produksjoner i ulike landsdeler best kan tilpasses.

2. Økt bærekraftig produksjon av skog innenfor et endret klima

Norsk institutt for skog og landskap skal være ledende innenfor forskning i Norge på fagområder knyttet til skog. Instituttet skal arbeide for å styrke det vitenskapelige grunnlaget for bærekraftig forvaltning av skog- og utmarksressursene, herunder verdiskaping fra skog, energiproduksjon med basis i skog, større klimagevinster fra skog og miljøtilpasninger ved skogbruk. Målet er at instituttet dekker samfunnets behov for skogforskning på kort og lang sikt. Ut over dette kan instituttet i tråd med sin strategi utvikle og øke forskningen innenfor områder som arealbruk, landskap med videre. Instituttet bør blant annet med grunnlag i strategien legge til rette for at data fra arealressursundersøkelsene brukes mer i forskning og se til at forskningen bidrar mer til å utvikle og effektivisere disse undersøkelsene.

3. Reduksjoner i utslipp til luft og vann og et høyt opptak av CO₂ i skog og jord

Instituttene skal utvikle kunnskap som bidrar til at sektorens utslipp av klimagasser holdes så lave som mulig, samtidig som produksjonen av mat/skog økes. Kunnskap som sikrer økt opptak av CO₂ i skog og i jord, økt bruk av tre og produksjon av fornybar energi, medregnet bioenergi, vannkraft og vindkraft, er avgjørende for å optimalisere sektorens bidrag i klimasammenheng. På disse områdene forventes det spesielt at Norsk institutt for skog og landskap spiller en viktig rolle i norsk sammenheng.

4. Økt innovasjon og konkurransevne

Instituttene skal bidra med kunnskap som fremmer økt innovasjon og konkurransevne i landbruket. Instituttet skal videreutvikle et godt samarbeid med sektorens næringsliv og bidra til å støtte opp under deres kunnskapsbehov.

5. God kunnskapsutvikling for forvaltningen

Instituttene skal ha en sentral rolle i å videreutvikle kunnskap for forvaltningen. Dette skal dels gi kunnskap om effekten av landbruks- og matpolitikken og dels gi viktige bidrag til å videreutvikle støtteordninger og lovverk tilpasset sektorens behov og muligheter.

6. Høy kvalitet og relevans i forskningen

Departementet forventer at Norsk institutt for skog og landskap skal være et effektivt institutt, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. God rekruttering og moderne infrastruktur skal bidra til høy kvalitet i forskningen.

7. Høy internasjonalisering av forskningen

Deltakelse i internasjonal forskning på landbruks- og matområdet er nødvendig for å løse felles utfordringer i landbruket på tvers av landegrensene, heve kvaliteten og fornye norsk forskning, og for å kunne forstå og nytte forskningsresultater fra andre land. Det forventes at instituttene arbeider for å bli en attraktiv samarbeidspart i det internasjonale forskningssamarbeidet der de har forutsetninger for dette.

8. Effektiv kommunikasjon og formidling

Instituttens forskning skal følges opp med målrettet formidling slik at ny kunnskap på en rask og effektiv måte når ut til aktuelle brukere. Virksomheten må derfor ha klare strategier for

dette. Det er også viktig at instituttene synliggjør nytten av sine produkter og tjenester for brukerne og samfunnet for øvrig, både i sitt generelle informasjonsarbeid og i rapportering til departementet.

Basisbevilgning til forskningen ved instituttet tildeles ved tildelingsbrev fra Norges forskningsråd. Det vises til dette brevets omtale av forskningspolitiske mål, strategier og rapporteringskrav. Basisbevilgningen har sin opprinnelse i forskningsmidler avsatt til skogforskning. Prioriteringen av midlene skal ha dette som utgangspunkt.

Departementet ser det som viktig at instituttet legger vekt på høy vitenskapelig publiseringsgrad og det er et mål at antall publiseringspoeng per forskerårsverk skal økes, jf. delmålet om høy kvalitet og relevans i forskningen nevnt ovenfor.

Forskning er en forutsetning for å oppfylle landbruks- og matpolitiske målsettinger. Det er viktig at instituttet synliggjør nytten av sine produkter og tjenester for brukerne og samfunnet for øvrig, både i sitt generelle informasjonsarbeid og i rapportering til departementet. Instituttet har et selvstendig ansvar for å vurdere nytteverdien av den forskningen som produseres og legge slike vurderinger til grunn for sin videreutvikling.

4.5. D. Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling

4.5.1. Innledning

Instituttet skal innenfor sine fagområder drive aktiv rådgivning og kunnskapsformidling. Departementet forutsetter at rådgivning og kunnskapsformidling er en integrert og viktig del av aktiviteten på de øvrige hovedområdene – nasjonale ressursundersøkelser, geodatatjenester, forskning og genressursforvaltning.

Instituttet skal bidra til å klarlegge hvor det er mangelfull kunnskap, og medvirke i aktuelle og nødvendige kunnskaps- og utviklingsoppgaver, i tråd med de avtaler departementet og instituttet gjør for det enkelte år. Dette er særlig aktuelt på skogområdet. Oppgavene omfatter dels videreføring av langsiktige oppgaver og utviklingsarbeid som er påbegynt tidligere, og dels nye oppgaver for det enkelte år. Oppgavene er omtalt under punktene D1-D5 nedenfor.

Oppgavene som framgår av tabellen nedenfor er gitt en ramme fra departementets side, jf. også tabeller innledningsvis i dette brevet. Instituttet skal for øvrig budsjettere innenfor den helhetlige rammen med sikte på optimal utnyttelse av midlene.

Kap-post	Formål	kroner
1139-70	Miljøregistreringer i skog (naturmangfold og kulturminner)	4 607 000
1139-71	Forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyning	550 000
1141-52	Rådgivning for planteskolene	100 000
1150-50.11	Kompetansesenter skogbruksplanlegging	1 000 000

D1 Skog og miljø

Skogskadeovervåking

Skogskadeovervåkingen inngår som et element i langsiktige kjerneoppgaver for instituttet. Skogskadeovervåkingen skal følge utviklingen i skogens helsetilstand og vitalitet og bidra til å forebygge skader som følge av klima, sopp- og insektangrep med mer. Overvåkingen er viktig for tidlig varsling av skadeproblematikk og den har derfor en beredskapsfunksjon.

Statens landbruksforvaltning er tillagt skogmyndighet på direktoratsnivå og vil i de fleste skogskadetilfeller være operativ myndighet og vurdere sakene ut fra skogbruksloven med tilhørende regelverk. Norsk institutt for skog og landskap har en viktig funksjon som kunnskapsleverandør til Statens landbruksforvaltning i skogskadesaker. Statens landbruksforvaltning utarbeidet i 2010 et første utkast til en beredskapsplan for skogbruket. Norsk institutt for skog og landskap skal delta i det videre arbeidet, og bidra til at roller og ansvar blir klargjort og at kommunikasjon og samarbeide mellom aktuelle aktører blir best mulig.

Der skadene skyldes karanteneskadegjørere er matloven det førende regelverket. Mattilsynet vil være operativ myndighet i slike saker, og samarbeide med Statens landbruksforvaltning på direktoratsnivå. Både Bioforsk og Norsk institutt for skog og landskap er aktuelle leverandører av kunnskap og beredskapstøtte i saker knyttet til karanteneskadegjørere, og instituttet må regne med å bidra til plan- og utviklingsarbeid på området innenfor rammen av departementets tildeling. Mattilsynet er oppfordret til å inngå nærmere avtaler/kontrakter om slike bidrag i arbeidet. For større arbeids- og ressurskrevende utredninger eller lignende, som instituttet skal delta i, forutsettes finansieringen drøftet og avtalt særskilt mellom Mattilsynet og instituttet.

Barkbilleovervåkingen skal så langt mulig samordnes med øvrige overvåkingsprogrammer.

Overvåkingsprogram for skogskader ble etablert i 1984/1985. Trusselbildet mot norsk skog har etter hvert endret seg fra forsuringsproblematikk til trusler knyttet til klimaendringer og klimarelaterte skadegjørere. Departementet legger til grunn at programmets oppbygging og datainnsamling må tilpasses innenfor instituttets økonomiske rammer, og justeres med tilpasninger i observasjonsflater, økt registreringsinnsats i Landsskogstakseringen, større vekt på innrapportering av skader gjennom "Skogskader på Internett" og forenkling av rapporteringsrutiner. Instituttet må legge opp til god samordning av arbeidet med skogskadeovervåking og forskning- og metodeutvikling på fjernmåling av skog. Departementet forutsetter at instituttet fortsatt deltar i det internasjonale samarbeidet i ICP Forests.

Instituttet skal videre arbeide med å vurdere risikoen for introduksjon av skadegjørere på skog som følge av blant annet klima og tømmerimport, og gjøre årlige prøvetakinger som grunnlag for vurderingene.

Skog og biologisk mangfold

Det er et mål at skogsektoren bidrar til bærekraftig og klimavennlig energiproduksjon framover. Økt utnyttelse av trevirke fra de norske skogene har høy politisk prioritet både av nærings- og distriktpolitiske hensyn. Økt bruk av råstoff fra skogen krever tilgang på mer skogsvirke. Behovet for økt aktivitet i skogbruket stiller samtidig strenge krav til gode miljøtilpasninger slik dette framkommer gjennom skogbrukets miljøstandard. Instituttet skal drive kunnskapsutvikling rettet mot miljøtilpasninger i skogbruket, særlig når det gjelder økologiske sammenhenger, registreringer og dokumentasjon av det biologiske mangfoldet. Instituttet skal også videreføre arbeidet med

skogshistoriske undersøkelser for å dokumentere tidligere kulturpåvirkning og naturlige forstyrrelser.

Prosjektet Miljøregistreringer i skog videreføres. Departementet bevilger 4,6 millioner kroner til instituttets arbeid knyttet til MiS-prosjektene i 2013. Det legges som vanlig opp til et særskilt møte mellom prosjektet og departementet innen 15. februar 2013, der overordnet oppsummering fra 2012 og plan for 2013 gjennomgås. Ordinær rapportering fra prosjektet innpasses i instituttets øvrige rapporteringsrutiner.

Instituttet skal i nødvendig grad videreføre aktivitetene knyttet til miljøinformasjonstiltak på Hirkjølen i samarbeid med Statskog SF og Skogbrukets Kursinstitutt.

Departementet forutsetter at instituttet etter konkret anmodning og innenfor angitt økonomisk ramme bistår departementet i arbeidet generelt med kompetanseoppbygging og kunnskapsformidling på miljøområdet. Slik bistand kan avregnes de midler som tildeles prosjektet Miljøregistreringer i skog.

Kompetansesenter skogbruksplanlegging

Instituttet har, på oppdrag fra departementet, rollen som kompetansesenter for skogbruksplanleggingen. Senteret skal bistå departementet i utvikling og gjennomføring av et hensiktsmessig opplegg for skogbruksplanlegging med miljøregistreringer, og skal være et kompetansesenter og en viktig rådgiver for forvaltningen på dette området. Instituttet skal i samarbeid med Statens landbruksforvaltning bidra til at skogbruksplanlegging med miljøregistreringer er et godt virkemiddel i et aktivt og klimavennlig skogbruk. En partssammensatt arbeidsgruppe under ledelse av SLF og med sekretariat i Skog og landskap skal legge fram en rapport med vurderinger og tilrådinger knyttet til skogbruksplanleggingen innen 15. februar 2013. Departementet nedsatte i 2012 også en arbeidsgruppe som skulle vurdere og eventuelt foreslå endringer i oppgavefordelingen mellom SLF, Mattilsynet og departementets fire forskningsinstitutter. Rapporten (levert juni 2012) gir også anbefalinger som berører kompetansesenteret. Departementet vil ta stilling til spørsmål som reises gjennom disse to rapportene etter at også skogbruksplanrapporten foreligger.

Arbeidsoppgavene for kompetansesenteret i 2013 er fortsatt blant annet knyttet til å sikre en rasjonell bruk av ny teknologi, nødvendig utviklingsarbeid og kvalitetssikring av både metoder og takstopplegg. Vi ber om en rapport for 2012 og skisse til planer for 2013 fra instituttet innen 1. februar 2013.

Finansieringen av kompetansesenteret forutsettes videreført i tråd med avtalen som ble inngått mellom departementet og NIJOS 1.6.1999. Departementet har bevilget 1,0 millioner kroner av skogbruksplanmidler til arbeidet ved kompetansesenteret for 2013. Midlene vil bli overført til instituttet fra Statens landbruksforvaltning. Øvrig finansiering av senteret dekkes av midler tildelt gjennom dette tildelingsbrevet. Gjennom statistikk fra databasen T-skog ved instituttet er departementet kjent med at det er svært ulik praksis i fylkene når det gjelder å avslutte prosjekter. Gjennom henvendelser fra blant annet PEFC og skogeierorganisasjonene er departementet også kjent med at det er stor variasjon i når informasjon fra miljøregistreringene legges ut på Kilden. Departementet ber kompetansesenteret, i samarbeid med SLF, sette disse temaene på dagsorden med sikte på rask prosjektgjennomføring og rask tilgjengeliggjøring av data på Kilden.

Resultatkontroll skogbruk og miljø

Instituttet skal som tidligere foreta sammenstillingen av resultatkontrollen for skogbruk og miljø. Midler til resultatkontroll for skogbruksaktiviteter forvaltes av Statens landbruksforvaltning, som tildeler midler til instituttet for disse oppgavene. Arbeidet på dette området må sees i sammenheng med den nye årlige rapporten instituttet har fått ansvar for.

D2 Bruk av skogressursene

Instituttet skal løpende forbedre kunnskapsgrunnet for økt verdiskaping fra skog gjennom økt bruk av bioenergi, økt trebruk med videre. Instituttet skal blant annet sikre en infrastruktur som legger til rette for langsiktige feltforsøk for skogfaglig forskning og utviklingsarbeid, og gjennom dette framskaffe kunnskap som bidrar til en bærekraftig ressursforvaltning.

Instituttet skal således opprettholde de langsiktige feltforsøkene som grunnlag for å vurdere skogens produksjonsevne og trevirkets kvalitet ved konvensjonelle og alternative behandlinger. I tillegg skal feltene nyttes til studier av effekter og tiltak i forhold til foryngelsesmetoder, næringsbalanse, CO₂-opptak og karbonlagring, forurensning, klimaendringer, bioenergiuttak og som grunnlag for overvåking av introduserte treslag. Revisjon og vedlikehold av forsøksfeltene inngår som et element i langsiktige kjerneoppgaver for instituttet.

Departementet ser det som viktig at instituttet løpende utvikler kompetanse og kunnskap på bioenergiområdet. Departementet har forventninger til at samarbeidsprosjektet Norsk senter for bioenergiforskning bidrar til mer effektive verdikjeder for produksjon av bioenergi. Departementet viser ellers til omtalen av produksjon av bioenergi og instituttets rolle under Faglige satsingsområder kapittel 3.3.

Instituttet skal fortsette kunnskapsoppbyggingen omkring trevirkets miljøegenskaper. Økt trebruk er også omtalt nærmere under Faglige satsingsområder kapittel 3.3.

Det har vært en god utvikling i markedene for juletre- og pyntegrønt de siste årene og eksporten har økt. Departementet legger til grunn at instituttet skal gi råd og veiledning og dekke kunnskapsbehov som forvaltningen har på juletre- og pyntegrøntområdet. Det er naturlig med et samarbeid med Norsk Pyntegrønt, Bioforsk og andre institusjoner som arbeider på dette feltet.

Rådgivning for skogplanteskolene

Det er viktig med en robust skogplanteforsyning for å møte utfordringene knyttet til tilfredsstillende foryngelse etter hogst jf. Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig forvaltning av norske skogressurser. Forventningene om økt etterspørsel etter skogplanter fordrer tettere oppfølging av skogplanteskolene i forhold til blant annet plantekvalitet og skadeforebygging. Departementet ber instituttet bidra til å opprettholde en rådgivningstjeneste for planteskolene i samarbeid med Fagrådet for skogplanteskolene.

D3 Forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyningen (Kap 1139, post 71)

Norsk institutt for skog og landskap tildeles 0,55 millioner kroner til oppgaver knyttet til frø- og planteforsyningen i skogbruket. Bevilgningen skal benyttes til å bistå Landbruks- og matdepartementet med forvaltningsoppgaver knyttet til foredling og produksjon av skogfrø og skogplanter. Dette omfatter også drift av Kontrollutvalget for frøforsyningen i skogbruket, og deltakelse som norsk representant i OECD. Det vises også til samarbeidsavtalen mellom Det norske Skogfrøverk og Norsk institutt for skog og landskap datert 22. juni 2007.

Oppgavene består blant annet i å:

- ◆ gi faglig bistand til departementet i aktuelle saker
- ◆ gi bidrag til å samordne informasjon og kunnskapsformidling til næring, myndigheter og samfunn om betydningen av skogstrærnes genetikk og foredling
- ◆ bidra til forsvarlig og riktig bruk av egnet frø i skogbruket
- ◆ bidra til utarbeidelse av strategier og handlingsplaner for skogtreforedling
- ◆ gi bidrag til å utarbeide helhetlige løsninger for bruk og bevaring av skogstrærnes genetiske ressurser.

Midlene skal holdes atskilt fra oppgaver som er lagt til Norsk Genressurscenter og som har egen finansiering.

Departementet forutsetter at Det norske Skogfrøverk og Norsk institutt for skog og landskap utnytter sine samlede ressurser på området optimalt, blant annet med basis i samarbeidsavtalen nevnt ovenfor. Arbeidsområdet er sentralt for oppbygging av skogressursene og i relasjon til klimatilpasninger.

D4 Internasjonalt skogsamarbeid

Instituttet skal delta i internasjonale skogfaglige prosesser og representere Norge i internasjonalt samarbeid som har grenseflater til departementets arbeid.

Instituttet bør også så langt mulig delta i relevante internasjonale aktiviteter som har vesentlig betydning for utvikling av skogpolitikken. I tilfeller der norsk representasjon går utover rent faglige bidrag skal mandat og deltakelse være avklart med Landbruks- og matdepartementet på forhånd.

Instituttet skal delta i det internasjonale arbeidet med å standardisere og forbedre skoginformasjon i regi av FAO og UNECE, og bistå departementet i å rapportere data og informasjon om skog og skogforvaltning i Norge til internasjonale fora.

Instituttet skal bidra til oppfølgingen av Forest Europe-ministerkonferansen som ble gjennomført i Oslo i juni 2011. Spesielt gjelder dette det norske bidraget til sekretariatet for forhandlingene om en skogavtale i Europa. Dette vil bli et samarbeid mellom departementet, Norsk institutt for skog og landskap og FAO.

D5 Referansesamlinger

Bevilgningen på kapittel 1141, post 52, inkluderer midler til videre arbeid med referansesamlinger. Referansesamlingene skal bidra til å utvikle grunnkunnskapene innenfor skoglig entomologi og mykologi. Samarbeid og arbeidsdeling med andre institusjoner er fortsatt viktig. Referansesamlingene skal være oppdaterte, og skal nyttes som grunnlag for instituttets rådgivning til skogbruket, forvaltningen og allmennheten, og til forskningsprosjekter, undervisning og dokumentasjon. De har også en beredskapsfunksjon, jf. arbeidet med for eksempel skogskader.

Departementet viser til samarbeidsavtalen mellom instituttet og Universitet i Oslo som ble inngått i 2004. Departementet ber instituttet fortsatt rapportere om hvordan denne avtalen følges opp og effektene av dette tiltaket, herunder økonomiske forhold, formidlingstiltak og økt tilgang til samlingene.

4.6. E. Norsk genressurscenter

En effektiv genressursforvaltning er et viktig grunnlag for bærekraftig avl og foredling, matsikkerhet og klimatilpasning. Norsk genressurscenter skal sikre bevaring og bærekraftig bruk av det genetiske mangfoldet innen kulturplanter, husdyr og skogstrær i Norge og håndtere de overordnede prioriteringene innenfor genressursforvaltningen i samråd med de aktuelle genressursmiljøene både i Norge og i nordisk sammenheng. Virksomheten ved senteret har stor betydning for utnyttelsen av genetiske ressurser i arbeidet med å løse de framtidige klimautfordringene innenfor landbruket.

Senteret skal arbeide med spørsmål omkring retten og tilgangen til genetiske ressurser i Norge og genetiske ressurser i et endret klima. Det skal bidra til iverksetting av den internasjonale plantetraktaten, den andre globale handlingsplanen for plantegenetiske ressurser og den globale handlingsplanen for husdyr. Samarbeidet med planteforedlingsvirksomheter og avlsorganisasjonene om bærekraftig planteforedling og avl, og med miljøforvaltningen om in situ bevaring, skal videreføres og utvikles.

Senteret skal følge opp deltakelse og rapportering i nordiske og internasjonale organer. Videre skal senteret delta i forberedelsene av møter i den internasjonale plantetraktaten og FAOs kommisjonen for genetiske ressurser, i samråd med departementet. Det skal legges vekt på fortsatt utvikling av samarbeidet mellom NordGen og Norsk genressurscenter.

Senteret skal bidra med data for rapportering på det landbruks- og matpolitiske målet om bærekraftig landbruk, på resultatområde "Sikre naturmangfold".

Bevilgningen over kapittel 1141, post 52, inkluderer drift av Norsk genressurscenter, tilhørende genressursutvalg og senterets deltakelse i internasjonale fora for genressurssamarbeid.

Genressursutvalgene for husdyr, planter og skogstrær skal gi innspill til policyutforming på genressursområdet, gi råd i viktige prosesser i genressursforvaltningen, og bistå Norsk genressurscenter i prioritering av aktiviteten og oppfølging av nasjonale programmer innen respektive områder.

Departementet viser til fjorårets tildelingsbrev hvor det ble bedt om at en helhetlig handlingsplan for norsk genressursarbeid som anbefalt i evalueringen fra 2010, inkludert en overordnet informasjonsstrategi, ble lagt fram. Departementet mener det er viktig å få en sammenfattende målstruktur med tilhørende strategier og tiltak for å kunne prioritere oppgaver hensiktsmessig. Departementet vil gjøre en vurdering av det opprinnelige mandatet for senteret med utgangspunkt i en ny helhetlig handlingsplan, i dialog med senteret. Inntil videre legges de sektorvise aktivitetsplaner for Genressurscenteret 2011-2014 til grunn for virksomheten i 2013. Det skal legges vekt på styrking av plantesektoren og tiltak av tverrsektoriell karakter.

Senteret skal fortsatt ha høy innsats på informasjonsområdet for å gjøre offentligheten kjent med betydningen av å ta vare på genetiske ressurser og skape økt oppmerksomhet om bærekraftig bruk, samordne informasjonsoppgaver innenfor genressursarbeidet og legge stor vekt på utvikling av nettsider. I 2013 skal det legges spesiell vekt på informasjon foran møtene i den internasjonale

plantetraktaten og FAOs kommisjon for genetiske ressurser, tilsvarende det senteret har gjennomført i tidligere år.

Det er et potensial for mer aktiv bruk av nasjonale genetiske ressurser i næringsvirksomhet, og senteret skal videreutvikle sin rolle som pådriver på dette området.

Departementet viser til økt oppmerksomhet om bønders rettigheter til genetiske ressurser og ber om at senteret forsetter planarbeidet som er startet opp for å styrke og utvikle bønders rettigheter i Norge.

Det er satt av 5,6 millioner kroner over statsbudsjettets kapittel 1139, post 71, til tiltak og prosjekter for forvaltning av genetiske ressurser, hvorav følgende beløp er øremerket:

- ◆ 0,5 millioner kroner til Genbanken for fjørfe
- ◆ 0,3 millioner kroner til avslag for arbeid med verneverdige raser

Instituttet må påse at prosjektmidler lyses ut og at tilskuddsmottakerne avlegger regnskap og rapport for bruken av midlene.

5. Omstillingsdyktig, effektiv og robust forvaltning

Departementet legger vekt på en omstillingsdyktig, effektiv og robust forvaltning, jf. Prop 1 S (2012-2013) og Meld. St. 9 (2011-2012). Forvaltningsmålet og forskningsmålet er av vesentlig betydning for å nå de fire øvrige overordnede målene presentert over, jf pkt 3.1.

5.1. Lederansvaret og administrative mål og tiltak

Virksomhetens styre er ansvarlig for at de mål og resultatkrav som er satt for 2013 blir nådd og at driften er basert på god økonomistyring.

Det vises ellers til styrets oppgaver slik de fremgår av vedtektene § 4.2.

5.1.1. Personalfullmakter

Personalfullmakter for budsjettåret følger som Vedlegg 2 til dette tildelingsbrevet og er gyldige til nytt tildelingsbrev foreligger.

5.2. Forenkling, effektiv ressursbruk og økt brukervennlighet

Et omfattende virkemiddelapparat er en forutsetning for å nå målene i landbruks- og matpolitikken. Samtidig er det nødvendig at dette virkemiddelapparatet er så effektivt og enkelt som mulig for næringsdrivende og forvaltningen for øvrig. I dette arbeidet spiller IKT en sentral rolle. De overordnede føringene for regjeringens IKT-politikk er nedfelt i St. meld. nr. 17 (2006-2007), i St. meld. nr. 19 (2008-2009), og i rundskriv P10/2012 (digitaliseringsrundskrivet) fra Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet.

Resultatindikatorer:

- ◆ Gjennomførte forenklinger av regelverket for brukerne og forvaltningen
- ◆ Andel av virksomhetens tjenester som er digitalisert og i hvilket omfang de digitaliserte tjenestene brukes (volum og brukergrupper)
- ◆ Effekter av nyere IKT-løsninger (gevinstrealisering) internt i virksomhetene og hos brukere.

5.3. Bedre systemer for samfunnssikkerhet og beredskap

Det er helt nødvendig at instituttet har gode systemer for å bidra til samfunnssikkerhet og god beredskap. Dette er en forutsetning for at eventuelle kriser og uønskede hendelser skal kunne håndteres på en god måte. Instituttet er selv ansvarlig for å vurdere sårbarhet og risiko innenfor eget ansvarsområde, for beredskapsplanverket og for å gjennomføre øvelser. Beredskapsplanene skal justeres med jevne mellomrom og dersom alvorlige hendelser oppstår. Beredskapsplanverket bør i størst mulig grad koordineres med tilgrensende etater og virksomheters beredskapsplaner, med sikte på enhetlige og samstemte krisehåndteringsplaner. Krisekommunikasjon skal vektlegges spesielt i planleggingen.

Resultatindikatorer:

- ◆ Hvor ofte gjennomført revidering av risiko- og sårbarhetsanalyser
- ◆ Antall gjennomførte øvelser
- ◆ Antall gjennomførte tiltak for forbedringer, bevisstgjøring og kompetansebygging.

5.4. Bedre kommunikasjon med brukerne og mer åpenhet

Departementet vektlegger en offensiv og målrettet kommunikasjonsvirksomhet i samsvar med den statlige kommunikasjonspolitikken. Åpenhet og innsyn er viktige prinsipper, og offentlige virksomheter har plikt til å vurdere meroffentlighet. Det legges opp til at departementet og underliggende virksomheter, hver uke, gir hverandre innblikk i relevante saker som kan utvikles gjennom samarbeid. Departementet og underliggende virksomheter bør møtes minst en gang i året for å drøfte felles kommunikasjonsfaglige utfordringer og muligheter. Landbruks- og matdepartementet mener det er viktig å styrke den elektroniske formidlingen på landbruks- og matområdet. Brukerne må få tilbud om informasjon av høy kvalitet og nye interaktive tjenester tilpasset deres behov. Departementet legger stor vekt på godt utviklede nettsider der målet er å gi et helhetlig bilde av fag- og politikkområdet.

5.5. Oppdatert kompetanse og riktig ressursbruk

En forutsetning for å nå målene i landbruks- og matpolitikken er oppdatert kompetanse og at tilgjengelige ressurser benyttes på en god og hensiktsmessig måte, jf. omtale av årsverksrapportering i dette tildelingsbrevet.

Resultatindikatorer:

- ◆ Fylkesvis fordeling av årsverk [hvis relevant for virksomheten]
- ◆ Årsverk fordelt på oppgaveområder [hvis relevant for virksomheten]
- ◆ Gjennomført kompetanseutvikling

5.6. Bedre og mer målrettet styring

Departementet legger vekt på høy grad av måloppnåelse i landbruks- og matpolitikken. En forutsetning for dette er en god og målrettet styringsdialog. Instituttet skal ha en aktiv virksomhetsstyring gjennom intern kontroll og risikostyring.

I avsluttende revisjonsbrev for 2011 fikk Norsk institutt for skog og landskap ikke merknader, jf. brev fra Riksrevisjonen av 23.5.2012.

I løpet av mai 2013 mottar virksomheten avsluttende revisjonsbrev for 2012 fra Riksrevisjonen. I forbindelse med departementets behandling må virksomheten redegjøre for eventuelle merknader.

Resultatindikatorer:

- ◆ Antall merknader i Dokument 1 fra Riksrevisjonen
- ◆ Dokumentert oppfølging av evalueringer

5.7. Kjønnsmessig balanse/mangfoldet i samfunnet gjenspeiles blant de ansatte

Departementet legger vekt på kjønnsmessig balanse og at mangfoldet i samfunnet gjenspeiles blant de ansatte. Dette er viktige verdier i personalpolitikken. Det vises til rapportering i henhold til aktivitets- og rapporteringsplikten med utgangspunkt i Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementets veileder og de føringer Landbruks- og matdepartementet gir, jf. punkt 6.2 (årsrapport) i dette tildelingsbrevet.

5.8. Vurdering av sikkerhetstilstanden i forvaltningen (fellesføring)

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon eller objekt. Virksomheten skal i forbindelse med årsrapporten, alternativt halvårsrapporten eller 2. tertialrapport, sende en rapport om sikkerhetstilstanden til departementet. Rapporten skal følge disposisjonen under: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/sub/mal-sikkerhetstilstand.html?id=710299>.

6. Rapportering

6.1. Resultatrapportering

Det forutsettes at instituttets resultater rapporteres samlet slik at Norges forskningsråd og Landbruks- og matdepartementet får den samme helhetlige rapport fra virksomheten.

I tildelingsbrevene for de siste årene har det vært lagt opp til rapportering i henhold til en matrise over målområder departementets Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007-

2012. Denne strategien er nå faset ut. Matrisen, og indikatorene som relaterer seg til forskning, er av den grunn tatt ut av tildelingsbrev for 2013. Det er heller ikke nødvendig at instituttet rapporterer på dette for 2012, jf. spørsmål om dette i tilbakemeldingen fra instituttet på foreløpig tildelingsbrev for 2013.

6.2. Årsrapport

Årsrapporten til Norsk institutt for skog og landskap utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i instruks for økonomi- og virksomhetsstyring og skal inneholde:

- ◆ styregodkjent regnskap og styrets årsberetning
- ◆ rapportering i henhold til mål- og resultatkrav i tildelingsbrevet/øvrige styringsdokument. (vesentlige avvik skal rapporteres og forklares)
- ◆ redegjørelse for risikovurderinger og risikoreduserende tiltak som virksomheten har gjennomført
- ◆ rapport om bruk av tilskuddsmidler og prosjektmidler i tillegg til ordinære midler til kunnskapsutvikling
- ◆ resultat av eventuelle evalueringer
- ◆ rapportering av status på IKT-området, herunder eventuelt spesifikke krav til samordning, sikkerhet, beredskap og e-forvaltning
- ◆ rapportering i henhold til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets veileder for statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten og de føringer departementet gir
- ◆ eventuelle krav i regjeringens fellesføringer.

I årsrapporten skal det legges vekt på måloppnåelse for virksomheten iht. de mål og resultatmål som er satt i Prop. 1 S (2012-2013) og tildelingsbrev, samt øvrige relevante dokumenter.

Det vises til styringskalenderen senere i dette brev. Årsrapporten skal sendes Landbruks- og matdepartementet i tre eksemplarer. Årsrapporten skal også sendes elektronisk. Virksomheter som har flere regnskapsførere skal sammenstille ett samlet årsregnskap for virksomheten som korresponderer med bevilgningene stilt til disposisjon i tildelingsbrevet. I tillegg må det påses at årsrapporten oversendes Riksrevisjonen (riksrevisjonen@riksrevisjonen.no) i elektronisk form innen samme dato.

Årsrapporten for 2012 har frist 15.3.2013.

Årsrapporten for 2013 har frist 15.3.2014.

Norsk institutt for skog og landskap må selv vurdere behovet for å publisere en egen årsmelding.

6.3. Regnskapsrapporter

I tillegg til den ordinære årsrapporteringen for 2013 ber departementet om tertialrapportering for regnskap og faglig resultatoppnåelse (avviksrapportering) per 30. april og 31. august 2013, med frist til departementet henholdsvis 20. juni og 20. oktober 2013. Rapportene vil bli brukt som grunnlag for den løpende styringsdialogen.

Nærmere frister og opplegg for innrapporteringen for øvrig vil komme i brev om årsavslutningen for 2013.

6.4. Regnskapsavleggelse

Det vises til økonominstruksen når det gjelder regnskap og regnskapsrapportering, jf. også pkt. 6.2 om årsrapport. Regnskapet skal avlegges i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) og åpningsbalansen for 2012 som departementet har godkjent. Regnskapsavleggelsen etter SRS, herunder notene, skal baseres på DFØs rapporteringsmal for årsoppgjør som finnes som regneark på hjemmesiden under Forvaltning/Anbefalte statlige regnskapsstandarder/Standarder.

Vedlegg.

Vedlegg 1. Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar	Rapportering til statsregnskapet 2012	Jf. brev fra LMD med rundskriv fra Finansdepartementet
12.2.2013	Standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9/2010 fra Finansdepartementet Nøkkeltall som grunnlag for marskonferansen
15.3.2013	Årsrapport 2012	<p>Det vises til Instruks for økonomi og virksomhetsstyring i Norsk institutt for skog og landskap, fastsatt 1.2.2012, pkt 2.3.3.</p> <p>For disse punktene i tildelingsbrevet for 2012 er det særskilte rapporteringskrav:</p> <p><u>5.2 Elektronisk forvaltning og effektivisering ved hjelp av IKT</u></p> <p><u>6.3 Regnskapsrapporter</u></p> <p>I tillegg skal det rapporteres på regjeringens fellesføringer, jf. følgende punkter i tildelingsbrev for 2012.</p> <p><u>5.1.2 Inkluderende arbeidsliv</u></p> <p><u>5.1.3 Lærlinger i staten</u></p> <p><u>5.1.4 Utvikling i geografisk fordeling av statlige arbeidsplasser</u></p> <p><u>5.3 Viderebruk av offentlige data (fellesføring)</u></p>
19.3.2013	Første styringsmøte	<p>Dagsorden for styringsmøter</p> <p>Vår:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rapport om virksomheten i året som gikk, herunder styregodkjent regnskap og styrets beretning ◆ Gjennomgang av status på planer/strategier for inneværende år ◆ Styrets kontrollansvar v/styreleder ◆ Styrets vurderinger av identifiserte risikoområder; status, utviklingstrekk og planlagt oppfølging/tiltak ◆ Styrets vurdering av systemer og rutiner for intern kontroll ◆ Hovedlinjene i neste års budsjett ◆ Ev. oppfølging av riksrevisjonsaker. ◆ Ev. andre saker av styringsmessig karakter departementet og/eller virksomheten ønsker å ta opp.

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Andre områder som fremkommer av tildelingsbrevet
15.5.2013	Oppdaterte standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9/2010 fra Finansdepartementet. Nøkkeltall som grunnlag for budsjettproposisjonen.
13.11.2013 [tentativt]	Andre styringsmøte	<p>Dagsorden for styringsmøter</p> <p>Høst:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Gjennomgang av status på planer/strategier for inneværende år ◆ Hovedlinjene i neste års statsbudsjett ◆ Hovedlinjene i virksomhetenes mål og strategier neste år/påfølgende år ◆ Budsjettforberedelser – budsjettår +2 – herunder ambisjonsnivå og prioriteringer ◆ Ev. andre saker av styringsmessig karakter departementet og/eller virksomheten ønsker å ta opp. ◆ Andre områder som fremkommer av tildelingsbrevet
Januar-februar 2014	Rapportering til statsregnskapet 2013	Jf. brev fra LMD med rundskriv fra Finansdepartementet
15.3.2014	Årsrapport 2013	

Vedlegg 2. Personalfullmakter

1. Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

Ansettelser, fullmakt til å opprette nye stillinger og fullmakt til å fastsette lønn delegeres til den enkelte virksomhet.

2. Toppledere

Virksomheter der departementet ansetter topplerer

Departementet foretar ansettelser i topplerestillingene i følgende virksomheter:

- ◆ Mattilsynet
- ◆ Reindriftsforvaltningen
- ◆ Statens landbruksforvaltning

Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til disse topplerernes arbeidsforhold, for eksempel angående:

- ◆ Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon, osv)
- ◆ Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

Virksomheter der styret ansetter topplerer

For forvaltningsorganer med særskilte fullmakter ansetter styret topplerer for virksomheten, jf. virksomhetenes vedtekter. Dette gjelder:

- ◆ Bioforsk
- ◆ Norsk institutt for skog og landskap
- ◆ Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
- ◆ Veterinærinstituttet

Styret for virksomheten saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplererens arbeidsforhold. Fastsettelse av lønn ved ansettelse skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt.

Senere lønnsjusteringer, både midlertidige og permanente, for topplererne i disse virksomhetene, kan etter hovedtariffavtalen bare skje ved forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene i departementet.

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

4. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelser med tjenesten

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil 20 000 kroner til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Statens personalhåndbok pkt. 10.22).

Erstatninger utover 20 000 kroner sendes departementet som forelegger saken for Fornyings- administrasjons- og kirke departementet.

Vedlegg 3. Resultatmål, resultatområder og resultatindikatorer

Resultatområder, resultatmål og resultatindikatorer for Norsk institutt for skog og landskap					
Nr.	Resultatområder	Resultatmål	Resultatindikatorer		
			1	2	3
	Instituttet samlet	Forbedret kunnskapsgrunnlag og verktøy for en effektiv og målrettet gjennomføring av landbruks- og matpolitikken på alle nivåer i forvaltningen	Kvalitativ vurdering		
A	Nasjonale ressursundersøkelser				
A1	Klimasenter for skogbruk og arealbruk	Forbedret klimarapportering og grunnlag for klimatiltak	Kvalitativ vurdering		
A2	Arealressurser	Korrekt og dokumentert kartgrunnlag for arealtilskudd i landbruket gjennom ajourføring og vedlikehold av AR5	Antall kommuner der instituttet har foretatt periodisk ajourføring av kartgrunnlaget (AR5) med ortofoto	Antall kommuner som har utført kontinuerlig vedlikehold av kartgrunnlaget og levert AR5	Antall kommuner som har fått jordregister for kontroll av arealtilskudd
A3	Jordressurser	Forbedret grunnlag for arealpolitikken og tiltak for redusert vannforurensning gjennom effektiv jordsmonnkartlegging	Kartlagt areal i daa (siste år og samlet)	Nasjonal utvalgsundersøkelse for jordsmonn – oppnådd prosent av full dekning for hele landet	Kartleggingsareal (prosent) fordelt på kartleggingsformål (jordvern, erosjon, næringsutvikling med videre)

Resultatområder, resultatmål og resultatindikatorer for Norsk institutt for skog og landskap					
Nr.	Resultatområder	Resultatmål	Resultatindikatorer		
A4	Skogressurser	Oppdatert nasjonal kunnskap om skogtilstanden som et grunnlag for politikkutvikling og bærekraftig forvaltning av skogressursene	Gjennomføringsgrad av det femårige omdrevet for Landsskogtakseringen	Sikkerhets - eller sannsynlighetsintervall for påliteligheten for innsamlede ressursdata	Ressursinnsats i formidlingstiltak (kvalitativ vurdering)
A5	Beiteressurser	Forbedret kunnskapsgrunnlag for verdiproduksjon fra utmarksbeite gjennom effektiv beitekartlegging og beitebruk	Kartlagt areal (km ²) de siste år og samlet	Oppdatert informasjonssystem for beitebruk i utmark	Antall kartleggingsprosjekter fordelt på formål
A6	Landskapsressurser	Forbedret kunnskapsgrunnlag for kulturlandskapsforvaltning gjennom overvåking av kulturlandskapet	Gjennomføringsgrad av utvalgsundersøkelsen (prosent)	Ferdigstilte endringsanalyser (antall fylker)	Ressursinnsats i formidlingstiltak (kvalitativ vurdering)
A7	Kulturminner i jordbrukslandskapet	Forbedret kunnskapsgrunnlag for forvaltning av kulturminner i jordbrukets kulturlandskap	Gjennomføringsgrad av utvalgsundersøkelsen (prosent)	Resultatrapport - nøkkeltall	Grad av tilgjengelighet til kulturminnedata i informasjonssystemer i landbruket
A8	Arealstatistikk og arealovervåking	Forbedret grunnlag for oppdatert nasjonal arealstatistikk	Antall kommuner med oppdatert arealstatistikk	Arealregnskap for utmark – framdrift, dekning (prosent) og nøkkeltall	Ferdigstilte arealstatistiske utredninger (antall fylker)
A9	Utmarkseiendommer	Etablert ny nasjonal statistikk om utmarkseiendommer	Norsk institutt for skog og landskap skal i samarbeide med SSB etablere en nasjonal statistikk for utmarkseiendommer, det vil si eiendommer som ikke inngår i landbruksregisteret i dag. Egen rapportering.		
B	Geodatatjenester				

Resultatområder, resultatmål og resultatindikatorer for Norsk institutt for skog og landskap					
Nr.	Resultatområder	Resultatmål	Resultatindikatorer		
B1	Landbruk digitalt - eforvaltning	En nasjonal, tilfredsstillende geografisk infrastruktur - Norge digitalt - der landbrukets interesser er ivaretatt	Nøkkeltall for oppslag og kall mot instituttets data og tjenester	Nøkkeltakk for leveranser fra instituttet til Norge Digitalt	Samlet kvalitet og omfang (kvalitativ vurdering)
B2	Dataforvaltning	Strukturerte, veldokumenterte databaser for instituttets fagdata, som fremmer gjenbruk og flerbruk i egen og andres virksomhet	Kvalitativ vurdering		
B3	Geovekst <i>(indikatorer endret f.o.m. 2011)</i>	Effektiv og målrettet forvaltning av landbrukets ressursinnsats i Geovekst	Antall km ² flyfotografert	Antall km ² laserscannet	Egeninnsats AR5
B4	"Norge i bilder" og omløpsfotografering (ortofoto)	Effektiv tilgang til ortofoto gjennom "Norge i bilder" og god dekning av nasjonale ortofoto for hele fastlands-Norge	Antall km ² fotografert i andel av totalarealet	Antall tjenestekall og nedlastninger fra "Norge i bilder"	Samlet kvalitet og omfang (kvalitativ vurdering)
B5	Kompetansestøtte	Profesjonell og effektiv kompetansestøtte til departementet og landbruksforvaltningen på området geografisk informasjonsbehandling	Antall kommuner som har deltatt på kurs i regi av instituttet	Årsverk til kompetansestøtte	Ressursinnsats i formidlingstiltak (kvalitativ vurdering)
C	Forskning				
C1	Forskning	Instituttet skal være en ledende forskningsinstitusjon på skog og andre relevante forskningsområder	Særskilt rapportering til Norges forskningsråd (basisbevilgningen). I tillegg kommer rapport i forhold til departementets forskningsstrategi. Ressursinnsats relatert til innsatsområder i departementets forskningsstrategi framgår av eget indikatorsett.		

Resultatområder, resultatmål og resultatindikatorer for Norsk institutt for skog og landskap					
Nr.	Resultatområder	Resultatmål	Resultatindikatorer		
D	Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling				
D1	Skog og miljø	[Balanserte miljøhensyn] Forbedret kunnskapsgrunnlag og rådgivning innenfor skoghelse og skog og miljø	Effektivitet og kvalitet i skogskadeovervåkingen (kvalitativ vurdering)	Kvalitetssikring og utvikling av MiS-kartlegging (kvalitativ vurdering)	Innsynsløsning skogbruksplanlegging - nøkkeltall
D2	Bruk av skogressursene	Forbedret kunnskapsgrunnlag for økt verdiskaping fra skog gjennom økt bruk av bioenergi og økt trebruk	Nøkkeltall/status for langsiktige feltforsøk	Kunnskapsstatus og skranker for økt produksjon og bruk av bioenergi (kvalitativ vurdering)	Kunnskapsstatus og skranker for økt trebruk (kvalitativ vurdering)
D3	Forvaltningsoppgaver knyttet til frøforsyning	Effektiv og framtidsrettet planteforedling og frøforsyning	Nøkkeltall for foredlingsframskritt (produksjon, herdighet, CO ₂ -opptak og lignende)	Ressursinnsats i "Kontrollutvalget for frøforsyningen"	Ressursinnsats i formidlingstiltak og brukerdiallog (kvalitativ vurdering)
D4	Skogsamarbeid over landegrensene	Framgang i relevant internasjonalt samarbeid om skogkartlegging og i internasjonalt skogpolitisk samarbeid	Antall årsverk prioritert til internasjonal aktivitet (tildelingsbrev fra LMD)	Antall deltagelser i nordiske fora (tildelingsbrev fra LMD)	Antall deltagelser i andre internasjonale fora (tildelingsbrev fra LMD)
D5	Referansesamlinger	Kvalitativt gode og tilgjengelige referansesamlinger innenfor skoglig entomologi og mykologi som grunnlag for kunnskapsutvikling, formidling og klimatilpasning	Samlet kvalitet på samlingene (egenvurderes eller baseres på annen evaluering)	Tilgjengelighet til samlingene (egenvurdering eller baseres på annen evaluering)	Ressursinnsats i formidlingstiltak (kvalitativ vurdering)
E	Norsk genressurscenter				

Resultatområder, resultatmål og resultatindikatorer for Norsk institutt for skog og landskap					
Nr.	Resultatområder	Resultatmål	Resultatindikatorer		
E1	Genressursforvaltning	Effektiv genressursforvaltning som grunnlag bærekraftig avl og foredling, matproduksjon og klimatilpasning	Oppnådde resultater innenfor bevaring og bruk av genetiske ressurser (kvalitativ og kvantitativ vurdering)	Oppfølging av internasjonale aktiviteter for forpliktelser (kvalitativ vurdering med grunnlag i handlingsplaner)	Ressursinnsats og leveranser innenfor formidlingstiltak (kvalitativ og kvantitativ vurdering)
Kvalitativ indikator for alle relevante områder			Vurdering av samfunnsøkonomiske nytte (gevinster, sparte kostnader og lignende)		

Vedlegg 4. Rapport 2013 – fordeling av midler på resultatområder

Instituttet skal rapportere om bruken av midlene tildelt ved dette tildelingsbrev. Rapporten skal vise hvordan midlene fordeles på de ulike resultatområdene.

Nr.	Resultatområde	Millioner kroner
A	Nasjonale ressursundersøkelser	
A1	Klimasenterfunksjon for skogbruk og arealbruk	
A2	Arealressurser	
A3	Jordressurser	
A4	Skogressurser	
A5	Beiteressurser	
A6	Landskapsressurser	
A7	Kulturminner	
A8	Arealstatistikk og arealovervåking	
A9	Utmarkseiendommer	
B	Geodatatjenester	
B1	Landbruk digitalt – eforvaltning - internett	
B2	Dataforvaltning	
B3	Geovekst	
B4	Omløpsfotografering og Norge i bilder	
B5	Kompetansestøtte	
C	Forskning	
D	Utredning, rådgivning og kunnskapsformidling	
D1	Skog og miljø	
D2	Bruk av skogressursene	
D3	Forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyningen	
D4	Internasjonalt skogsamarbeid	
D5	Referansesamlinger	
E	Norsk genressurssenter	
Sum		